

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény

a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő
(Ó-vár. Bástya-utca 9. sz.)

A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, köri tagsági díj 1 frt.

A tagsági díjak a Méhész-egylet pénztárnoka Gebhardt Döméhez küldendők (Kül-Monos-tortutca 57. sz.)

Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt köri tagsági díjért úgy a „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.

III-ik évfolyam.

1888. április 15.

8. szám.

A méhcsaládok ideji teelése.

Hogy a méhek jó, vagy rossz teelési viszonyát mennyire befolyásolják a telet megelőző nyár mézelési viszonyai, talán soha meggyőzőbben tapasztalni nem lehetett, mint a tavaly elmúlt nyarat követő ideji teelése nálunk a méheknek. Nem tartom érdektelennek ez iránti megfigyeléseimet és tapasztalatomat röviden közzé tenni, hátha talán tanulságot merithetünk belőle a jövőre is.

Nálunk a múlt évi június hava — tehát a mikor a mézelés java-ideje szokott lenni máskor — oly hideg légkörrel folyt le az egész hónap, hogy a hőtérő soha 10 R fokon felül nem emelkedve, a méhcsaládok teljesen kiirtották összes berenéségüket. Az akác- és hársfáknak soha oly dus virágzását nem láttam, mint akkor nálunk júniusban, de abból a méhek egyetlen csepp mézet nem gyűjthettek.

Az akác és hárs elvirágzása után melegebb napok követhettek ugyan júliusban, s mézelnit is kezdtek méheink, de ebben, mint később tapasztaltam, köszönni való nem volt. A begyűjtött méz 24 óra alatt ólom szint kapott a sejtekben, s 48 óra alatt sokkal keményebb péppé fejlődött, mint a rendesen megczukrosodott méz. A július végeig csaknem megüvegesedett mézet augusztusban hányni kezdtek ki a méhek, s a kaptárok alját úgy tele halmozták vele, hogy a méhek mozgását akadályozta, s ki kellett seprenünk. Finom tört fehér czukorhoz hasonlított ekkor a kihányt méz, melynek a legcsekélyebb édessége, s a legcsekélyebb ize sem volt. Az erdőkhöz közeleső méheseknél fordult elő ez eset inkább, míg az attól távolabbi méheseknél alig tapasztaltattott.

Az 1886. évnek megfelelőleg remélt, július vége és augusztusi mézeléssel maradt, s így a már fedve volt és mind kihányt nem győzött, ólomszerű mézzel kénytelenítettek a családok beteleltetni.

E mézelési viszonyra következett aztán az ideji tél nálunk 28 R. és 35 C. fok hidegével, mely deczember végétől csaknem ilyen arányban 20—22 napig tartott januárban.

Alig egy pár napi enyhébb időköz után jött február, három hétig tartott 18—20 R. fok ködös hidegével és végre mártius elején az az óriási hideg hóvihar szintén huzamosb ideig tartólag, hogy kit a „szépmezőn“ talált szekérrel, szekerét, mindenét ott hagyva, menekült kifogott lovával, csakhogy saját életét megmentse.

Mi következhetett természetesen ilyen mézelő nyár után jött ilyen hallatlan erős hideg télre? Az, hogy a semmi táperővel nem birt mézzel a méhek e szokatlan kemény telet nem birták kihuzni. S épen megfelelőleg az imént leirt jelenségnek azon méhesek, azon méhcsaládok estek inkább áldozatul, melyek a múlt nyáron az erdők között, vagy azokhoz közelebb esve mézeltek. Parasztkasbeli családok ép úgy, mint a mükaptárbeli családok. Tőlem csaknem a harmadik szomszédban lakó méhésznek jó szalmakaszban és enyhe száraz pinczében teelt 13 méhcsaládjából 7 család pusztult el, míg a város a rét felőli részén lakó, másik méhésznek szintén parasztkaszban levő családai sokkal jobban kibirták. Az erdők közé ékelt Köröspatakon lakó régi, tapasztalt méhésznek 53 méhcsaládlából egy sem érte meg a tavaszt. Szentkirály s más erdőalji községeknek sok-sok méhesgazdája összes méhállománya elpusztulásáról panaszkodik; míg a sikon, a rétekhez közel eső méhészeknél ezt ép annyira nem hallani.

Már most az ok és okozat közti összefüggést keresve jelenségnél, határozottan nem állítom ugyan, de aligha csatlodom azon feltevésében, hogy amaz ólomszerű, később a sejtekből részben kihányt méz nem virágok kelyhéből származott, s nem is a hárs-, szil- és más falevelek mézkiizadásából származott mézharmat, hanem származott a leveleszektől amaz apró kicsi rővarkáktól, az aphidák és coccidáktól, melyek száraz, meleg időben a szil- és hársfákat ellepve, izzadják ki az u. n. mézharmatnak azon rosszabb nemét, melyet nagy méhésztünk, báró Ambrozy Béla is veszélyes táplálásnak tart a méhekre nézve, mert az a felbomlásra igen sok anyagot tartalmazván, a méhek vérhas betegségét okozza.

Ezen fellebbezést támogatja az a körülmény, hogy az aphidák és cocoidák nagyobb számban fellépésének inkább az erdei méh-legelő a helye, hol a hárs-, nyárfa, eperfa és szilfa nagyobb mennyiségben fordulván elő, az ezekhez közel eső méhcsaládok azokat inkább is felkereshetik, mint az azoktól távolabb eső sík földön mézelő méhcsaládok.

Valjon tapasztaltak-e más méhésztársak hasonló jelenséget? Okozat ok nélkül nem lehet, s minthogy száraz, meleg helyen telet családok is bő mézkészlet mellett ép úgy elhullottak; tehát a hideg tél maga okozója csak közvetve annyiban lehetett, hogy hosszas tartama alatt egyetlen egyszer sem volt alkalma a szegény méheknek tisztulásra kirepülni, a mi megakadályozta azt, hogy a leirt rosz tápanyagtól tulerheit kis munkásaink ép e tápanyagból kapják halálós betegségeiket. —

Dr. Álbú Mózes.

A természetes rajnak elhelyezése.

„Ereszt a méh“! E szóra kisiet a háznépe a méheskertre. Mert hisz nincs kellemesebb dallam a méhészre nézve, a levegőben repkedő raj örömeinekénél. A szorgos méhes gazda már jó előre rendbehozván a szükséges méh-lakokat a netáni rajok befogadására: most csak arra irányozandja figyelmét, hol telepedik le a raj, hogy aztán annál sikeresebben láthasson annak befogásához? Ha a kivonuló raj alacsony fára telepedet le, akkor annak befogása nem nagy nehézséggel jár; de másképp áll a dolog, ha magasabb helyen kereste nyugvohelyét. Nemkülönben bajlódni kell a méhésznek sokszor akkor is, midőn a raj falra, érdes fatörzsre, vagy fűz vesszőből font sövénybe ereszkedik, no de itt is megtalálja a leleményes méhész a dolog nyitját. Feltéve tehát, hogy a méhész akármilyen módon ura lett legyen a rajnak, csak az most a bennünket érdeklő kérdés: hogyan helyezzük azt be a kaptárba?

A benépesítendő méh-lak lehet közönséges parasztkas, vagy mozgó szerkezetű egyes vagy fiókos kaptár. A méh-lak minősége szerint módosul a követendő eljárás is.

Feltéve, hogy a méhész gazda épen a méhes körül foglalkozik, midőn valamely magtörzs az előrajt eresztí, ilyenkor helyesen cselekszik a méhész, ha a rajt eresztő kas mellé állva, meglesi a kivonuló királyné megjelenését és azt még mielőtt a röpdészkaról fölrepülne, biztos kézzel, minden sérülés nélkül elfogja, vagy ha keze ügyességébe nem bizna, egyszerűen kis pohárral leborítja, a felfordított pohár alá óvatosan bár, de hamar papirdarabkát tol és az így biztonságba hozott királynét ezután félre teszi. A méhészek előtt tudve levő dolog, hogy a ki a királyné birtokában van, azé a raj is. A kivonult raj, örömmámorában az anya távollétét észre sem vevén, egy ideig szállong a levegőben, végtére valahová letelepedik. A méhész nyugodtan nézheti a künnevő szép rajfűrtöt, hiszen az ő kezében van annak sorsa, ő rendelkezik most belátása szerint fölötte. Ugyanis, míg a raj künn a fán csüng, az alatt a méhész a

rajtereszto magmehet helyéről eltávolítja és állít helyére külsőleg hozzá hasonló üres méh-lakot, legyen az most kúpos kas, vagy a raj nagyságához mért keretekkel berendezett mozgóépitményü kaptár. A künnevő raj, egy félóra mulva anyátlanságát felismerván, a rajfűrt felbomlik és visszareptül előbbi lakához, honnan rövid idő előtt kivonult és zsongva bevonul az üres kaptárba. Most a méhész a fogoly királynét a bevonuló nép közé a röplyukon bebocsátja, mire a raj, feltalált anyja körül sorakozva, a neki szánt lakást örömmel elfoglalja s új otthonának berendezéséhez azonnal készségesen hozzá lát. Mások az elfogott anyát anyazárkába zárják, a zárka nyílását viasszal könnyen betapasztathatják és úgy helyezik a méh-lakba. A bevonuló raj föllelvén elveszett anyját, csakhamar hozzá lát annak megszábadításához, azaz kirárgja az elzáró viasztapaszt. Másnap az üres anyazárka eltávolítandó a kaptárból. Ha azonban későn vennők észre az előraj kivonulását és így a királynét már el nem csipethetők, még sem lesz fölösleges a rajt eresztő kaptár, vagy kas előtt közvetlenül a földön szemlét tartani, mert sokszor megtörténik, hogy a kivonuló, nehézkes királyné ugyan felreptül, de mindjárt le is pottyán a földre és ha fel nem szedjük, ott vész el észrevétlenül és övéitől elhagyatva, a földön vagy a fűben. Hogy az így, a biztos haláltól megmenett anyával ép úgy járunk el, mint az elfogottal, magától értetődik.

De mit tevék legyünk, ha a raj valamely többes kaptár fiókjából jön, mely fiókat sem eltávolítani, sem kicserélni nem lehet? Mindenek előtt az előraj királynéját iparkodjunk a jelzett mód szerint birtokunkba ejteni, aztán szedjük ki a kirajzott fiók egész építményét és helyezzük át méhekkel együtt valamely üres fiókba. a kiüritett fiókat pedig lássuk el a szükséges lépnyomatokkal ellátott keretekkel. A raj nem sokára visszatérve, feltalálva nélkülözött anyját, serényen fog a szükséges lépépitmény helyreállításához. Az új fiókba áthelyezett népet pedig mint múrajt tovább gondozzuk, nem felejtván azonban első napokban az itatást, mert a röpméhek dologra kijárván, hazajövetkor nem az új fiókba térnek vissza, hanem megszokott régi helyökre repülnek, szaporitván azáltal még a raj népét.

Ezen most vázolt királyné elfogása csak az előrajoknál alkalmazható, mivel tudvalevőleg az előraj az áttelelt anyával vonul ki, holott az utórajoknál több királyné szokott lenni.

Nagyon szép szó az a királyné elfogás, de nem mindenki dolga. Hát az se baj. Majd hatalmába keríti a méhész a rajfogó-kosárral a rajt is, még a királynét is. No lám, már megvan. S most csak elhelyezésre vár. Készen áll már a Dzierzon-kaptár a raj befogadására és csak azon töprenkedik még a kezdő, miként helyezze bele. No de ez sem valami boszorkányság. Ám lássuk!

Teregessünk a méhes közelében egy abroszt vagy lepedőt a földre és állítsuk rá a berendezett mozgóépitményü kaptárt, de úgy, hogy röplyuka a terítő közepe felé nézzen. Most fogjuk a rajkosarat, zökkentsük jó erősen a röplyuk

elé, a raj természetesen egy halomra lepotytyan az abroszra. Ez megtörténvén, merítsünk kanállal egy adag méhet a röplyuk elé, ezek azonnal bevonulnak a kaptárba és örömszongásuk hallatára csakhamar utánuk indul az egész raj, melynek teljes bevonulása után a kaptár a már kiszemelt helyre helyeztetik.

Az imént leirt mód csak egyes kaptároknál alkalmazható, több fiókos kaptárnál másképen kell eljárunk. Kezdőknek a következő eljárást ajánlhatjuk.

A többes kaptárnak azon fiókját, mely a raj befogadására kiszemelve van, lássuk el a szükséges keretekkel. A nyitott fiók mögött fektessünk a földre egy iv erős tábla-papirost, melynek a kaptár felé irányuló két sarkát előbb ollóval gömbölyűre levagdadjuk, hogy később a rajnak a fiókba való beöntésénél utba ne legyenek. Ezen előkészületek után meg fogjuk két kezünkkel a rajt tartalmazó köpüt, azt felemelve, rázökkentjük a tábla-papirosra, még egy-két puffantás a kas tetejére meg oldalára és az egész raj a tábla-papirosra fekszik. Hamar fogjuk most az ivet kezünkkel jobbról és balról, hajtsuk össze csóalakban, emeljük fel szaporán s öntsük óvatosan, de serényen a rajt a fiókba. Egy kis füst csak siettetni fogja a betakarodást. Az ablakot betolva, rá zárhatjuk az ajtót. A röplyukat munka közben bezárni nem szükséges. A rajnak ilyképeni belakoltatása csak néhány percnyi munkát igényel, kellő óvatossággal és nyugalommal eljárva mindenkor sikerül, még pedig méhszurás nélkül.

Felsmann János.

A kolozs-barakkai méhészet.

Mult évi május havi hivatalos körutam a k. barakkai méhtelepbe vezetett, hol az összes mükaptároknak betelelt családokból, egyetlen gyenge családot találtam élve s az is rendkívül gyenge volt. Hogy mi okozta a többi család halálát, az most nem tartozik tárgyához; de látva a siralmas pusztulást, elhatároztam, hogy a méhtelep benépesítése céljából teszek a mit lehet. Megvizsgáltam először a paraszt kast. Azt kitűnő állapotban találtam. A gyenge családot felsegítém az erős családdal s még egy jó dob-rajt is készítettem abból. És lett, nem ugyan mint Szentgyörgyi Lajos ur mondá, „néhány perc alatt egyből kettő“, — hanem másfélből három és jóval több idő alatt, mert több dolog is volt vele.

Oktober hó 6 án megjelentem ismét K-Barakkán, hogy a méheket télire elrendezzem. Reám várt a rajok egyesítésének munkája is. Ekkor tudtam meg, hogy a fennebb említett paraszt kas nem adott ugyan rajt, de R. ur még egyszer kidobolt belőle egyet és pedig távozásom után 6 hétre. Ez a műtét becsületére vált volna a gyakorlott méhésznek is. Azt mondá, azért dobolta ki, mert szinig beépíté a kasat s nagyon népés volt. Bámulatos eredmény az is, de szerencse az egészben főleg az, hogy előbb nem dobolta ki, hanem bevárt (tudta nélkül) 6 hetet. Azon időre tehát, (mivel rajt nem adott) nemcsak megtermékenyült az anya, de

be is petézett mindent és tele voltak a lépek költéssel; így nevelhetett a nép ismét anyát magának. Külömben tönkre mehetett volna mind a kettő.

És ez volt a betelelték között a legerőteljesebb család, daczára, hogy kétszer lőn kidobolva és daczára, hogy első alkalommal költésekben is kivettem egy tisztességes rajra való fiasítást; mert egy-egy keretbe összesen 189 hüvely méhfiasítást vágtam ki. 1 hüvelyben van pedig 50 czella, összesen 10,250, ebből leütve a bevágással megsérülteket és leütve egy kis méz és himporral elfoglalt czellákra 3250 czellát: mégis kivettem eszerint 7000 méhre való fiasítást. (Ebből pedig nincs leengedni való) Ez pedig mint mondám, elég tisztességes rajnak tekinthető.

Ilyen eredmény tehát az ingatlan szerkezetű kaptároknál kizárólag csak is a dobolás miveletével érhető el, melyet ma is kevesen alkalmaznak.

Nagy tévedésben vannak s önmagokat csalják meg azon méhésztársak, kik abban a téves hitben élnek, hogy a dobolás ideje csak akkor van, midőn a család már rajzásra készül; midőn már anya-bölcsője van és meghatározzák az időt, mely órában stb. No akkor már elkésünk arra, nézve, hogy a heréktől meg lehessen menteni a törzset, mert már életre kelt, oda hagyván czelláit az első nemzedék nagy része; de késő küloben a dobajra, — elvesztvén a jó időből 10—20 napot is. Részemről mondhatom, hogy három évtized óta soha nem vártam be a természetes rajt, különösen pedig az utóbbi 3 évben, kerületemben működésem legnagyobb része a dobolási művelettel volt és van összekötve. Mégis sokan a méhésztársak, vagy nem tudják, vagy nem akarják annak előnyeit belátni; sőt ellenkezőleg olyan is van, aki egyáltalán nem pártolja a dobolást; mint például Dr. Hilbert István ur is, aki jónak látta a dobolásra vonatkozólag nekem adni leczkét; mert neki soha sem sikerült. (Lásd „M. Lapok“ 1886. évi 5—6 sz.) Hogyan szaporodott tehát a többi? kérdém azok t. gondozóját. Hát kérem egy mőrajt csináltam — mondá kérdett — abból a gyenge családból, melyet tanár ur májusban megerősített, abból a mőrajból is egy mőrajt csináltam, melyet ugyanakkor készített, mondá önérzetesen. Az ilyen eljárat neveztem — én méltán — tulbuzgó káros eljárásnak, mert ha ugy maradt volna mint volt, egy sem éri meg a tavaszt. — Nem volt tehát egyéb teendőm, mint egyesíteni. Három családot is egyesítettem, csakhogy telelőképesek legyenek.

Valóban tanulságot merithetnek a kolozs-barakkai méhészetből azok a méhésztársak, akik szándékosan alkalmat engednek méheiknek a here tenyésztésére azon célból, hogy az anyaméh terméketlen ne maradjon here hiányában. Mert az egész telepben nem fordult elő egész nyáron 50 here; de azt tudom, hogy májusba semmi sem volt, mégis megtermékenyültek az anyák egytől egyig. Más méhtelepben azonban minden erőnket hiában fordítjuk a herék kiirtására, mégis mindig van elég. És ha nem volna is, azért terméketlen nem maradnak az anyaméhek. Erről tiszta öntudattal megnyugtathatom a kétkedőket. Csak tenyészék

tehat a herét akiknek úgy tetszik, de meg vagyok győződve, hogy az felesleges és káros eljárás. Akár van az a here a terméketlen anyával egy kaptárban, akár nincs, az az anyára éppen semmi ingerlő befolyást nem gyakorol. Sokkal élethetlenebb az a here benn a kaptárba, hogy sem a vele egy hajlékban levő hajadon amazonnak megbunyászkodó létire udvarolni merészelne és az esetben is más törölné fel előtte a harmatot, mert az anya soha kísérettel nem megy nászutjára. Hogy pedig légyottot adva egymásnak, az égboltozat alatt találkozhasanak: azt képzelni sem lehet. Jelszavam tehát az, hogy ki kell irtani mind azt a heréket, melyek kezünk ügyébe kerülnek, mert ott is tenyészik, ahol nem is gondoljuk és mindig több van mint kellene. —

Abend András.

Vegyes közlemények.

— Egyletünk t. tagjait, kik a múlt évi tagsági díjakat még nem fizették meg: felkérjük, hogy kötelezettségüknek mielőbb szíveskedjenek eleget tenni. A tagsági díjak Gebhardt Döme egyleti pénztárnokhoz küldendők.

— Rendes tagsági díj egy évre két forint. Köri tagsági díj 1 forint. Egy közeégből, vagy egy vidékről egyszerre jelentkező 12 egyén, ha egyszersmint a tagsági díjat is beküldi, köri tagnak fog vétetni.

— Tanítók, a nemes czél iránti tekintetekből, kivételesen 1 frt díj fizetés mellett köri tagnak felvétetnek.

— A köri tagok az 1 frtéért úgy az „Erdélyi Gazdát” mint a „M. Közlönyt” díjtalanul kapják, amellyel mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok.

— **Ismét panaszt vettünk** a kaptár szállításnál előforduló szabálytalanság miatt. A mint Bolkis György méhésztársunk értesít, Kolozsvárról Szakaszig szállított 6 drb. burkolatlan népkaptárért 10 frtnál több vasuti szállítási díjt kellett fizetni; holott, egy megelőző, ugyanolyan szállításmánynál egy kaptárra 50—60 kr. szállítási díj esett. E rendkívüli különbözet annál kevésbé érthető, mert a két szállítmány ugyanegy hóban történt, ugyanegy módon és helyen lett feladva. Felhívjuk e körülményre az illetékes vasuti hivatali közeg figyelmét. Nemcsak az egyesek, de a méhészek érdekében is igen kívánatos, hogy illetéktelen terhek ne rovasanak a megrendelőkre. Figyelmeztetjük e helyütt a megrendelőket, hogy a megrendelés alkalmával mindig pontosan jelöljék ki a vonalat, melyen a kaptár szállíttassék és az utolsó vasuti állomást, hol a küldemény leadandó lesz.

— **Figyelmeztetjük** méhésztársainkat, hogy a kinek a helyi fogházban készült kaptárra van szüksége, az igényelt mennyiséget idejekorán jelentse be elnökségünkhöz; ma még több száz kaptár áll rendelkezés alatt. Értesítjük továbbá arról is az érdekelteket, hogy választmányunk a raj megrendelés határidejét május 15-re tűzte ki. Az ez időn túl érkező megrendelések nem fognak teljesítettetni.

— **A Koerbs-féle mülép nem ér semmit.** Így nyilatkozik a többek között a német méhész-egylet szakközlönye, a „Bienen Z.” márcziusi füzetében egy méhész, ki állítólag már husz év óta használ efféle lépet. Azt mondja az a veterán méhész, hogy a híres lépekbe igaz, nem petézik az anya, de nem is igen mézelnek bele a méhek. Így hát köszönjük az „ujdonságot”, de nem kérünk belőle. Lapunk zárta előtt vettük Abend Andrást, elismert veterán méhésztársunknak e tárgyra vonatkozó sorait, melyet szó szerint csak a jövő számban közölhetünk, de megemlítjük e helyütt, hogy Abend is elítéli a Koerbs találmányát s Ambrozy bárróval tartva, azt állítja, hogy e mülépek nem fogják soha a Hanemann-féle rácsokat kiszorítani a használatból.

— **Teendő a méhesben.** A beállott hűvös esős idő miatt már napok óta nem repülhetnek ki a méhek, e miatt nem láthatják el a fiasítást vízzel és virápporral, hacsak ápril elején nem voltak ellátva bőségesen mindennel. Résen legyen most a méhész, mert ez az idő, mely leginkább megviseli a méheket. A melyik családnak sok a fiasítása, (már pedig a korai enyhe időjárás miatt, bőven van fiasítás minden rendben levő kaptárban) higitott mézet, vagy ha sűrű méze van, vizet adjunk okvetlenül, különben kihordja a fiasítást, a mi rendkívül nagy veszteség volna, vagy teljesen elpusztulhat a család. Az étetést mindig naplemente tájt kezdjük, különben rablás származhatik a méhesben. A mostani hives időben jó, ha egyszerre több napra ellátjuk a családot, s ez okból tulságosan ne higitsuk a beadandó mézet, mert ez esetben megerjedhet. Legjobb ha $\frac{1}{3}$ rész vizet adunk a mézhez, ezt előbb felfőzzük a vízzel együtt. Etetésre czélszerűen használhatjuk az üres keretet, vagy vályut.

— **Szakirodalom.** Megjelent és lapunknak megküldött „olcsó okszerű méhészet”, írta Dr. Hilbert István ügyvéd Szegszárdon; 15 fametszettel illusztrált füzet. Tüzetesebb ösmertetését lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— **Abend András** méh. vánd. tanító utazási programja április hó: április hó 13-án Tövisen, 14-én Balázsfalván, 15-én Hosszú-Aszón, 17-én Kis-Kapuson, 18-án az Eczeli 186. sz. pálya-örnél, 19-én Dánoson, 21-én Szasz-Szt. Lászlón, 23-án Keresden, 24-én Segesvárt, 26-án Fehéregyházán és 28-án Héjasfalván tartandó elmélet és gyakorlati előadásokat.

A szerkesztő üzenetei

— F. J. urnak. Lugos. — Köszönet a meleg érdeklődés és az érdekes küldeményért. Igen örülünk, hogy tagjaink sorában üdvözölhetjük. — H. J. urnak. Kassa. Ugy a kaptár, mint raj küldést egyletünk csak tagok részére eszközöli és a megfelelő alöleg beküldése után. (Kisebb megrendelésnél, 1—4 kaptárig, az érték fele részét nagyobb megrendelésnél 20 százalékot.) — A „M. Közlöny” 1887. évi folyamából még van egy vár feles példány; egy évi folyam ára 2 frt. — K. Z. urnak. Ó-Radna. Örülünk a sikernek köszönet a megemlékezésért. — P. L. urnak. Sz.-Keresztur. A kérdéses ügyben intézkedtünk, kiadói tévedés miatt nem volt eddig rendben. —

Szerkesztésért felelős: **Bodó László.**

Felügyelő bizottság: **Albu József, Fodor Gyula, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wiedér József.**

Nyomatott Gámán János örököséinél Kolozsvárt. Bel-Középutcza Minorita-épület.